

OTO ETA POTOTO

TOKI

Soldaduzkan lagun onak egin ei dira eta orretariko bat egin eban Oto'k. Bai, ba beti egoan prest edonori laguntzeko eta ortik lortu eban lagun mina, Don Terencio, Andaluzi aldean lur-alde zabalen jaubea.

Udara beroak Andaluzia'n eta Donostian etxea egiteko asmoa eukan Don Terenzio'k. Egin be bai. Oso polita. Oto joan zan Bizitaldi bat egiñez, etxea ikustera.

Bai ondo estimatu Don Terencio'k.

- Etxe hederá egin dezu.
- Atsegin al zaizu?
- Asko gustatu be.
- Izena ipiñi nai deusot eta ez dakit nundik asi...
- Ba, ingurutik asi.
- Eta, inguruan zer ikusten da?
- Malda onetan or daukazu, zure etze aurrean, Toki-eder.
- Ba, ala da.
- Aldamenean Toki-alai; atzean, Toki-goxo; aurrerago, Toki-argi...
- Orduan, badakit zer izen imiñi!
- Zer izen?
- Toki el timbre!

ANDRE GAXO

Oraindik gazte eta joan ziran Oto ta Pototo Donosti'ra egun-pasa. Bakoitza beure aldetik ebiltzan.

Alako batean, or gure Oto Avenidako kafe baten atarian, neska ilegorri batekin. Neska atsegina, alan be.

Ori ikustean, Pototo pentsakizunetan egoan, nolan Oto'ri neska ori arrapatu. Burua argüí, gertu da Oto'rengana eta belarrira onela esan Deusto:

-Txo, eure andrea automobillak arrapatu jok eta oraintxen jarioek hospitalera...!

Jeiki da maaitik Oto eta or doia korrika eta larri, arnasa artu eziñik. Eldu da hospitalera. Jo dau atea... Mojatxuak:

-Zer nai...?

-Baaa...

Oto'k atz buruari, berekiko onela esanaz:

-Bañan... Nik ez ba'daukot andrerik...?

KUXKURTUTA

Sanpedro egun ura beroa zan benetan!

Kostaaldera bueltatxo bat emotea erabaki eben bai Oto'k eta bai Pototo'k. Anoaia, be (tortilla patatakin) eruan eben pardeltxo batean. Urte asko dira eta orduan egoten ziran ondartzetan egurrezko txabolatxoak lau kurpillen gañean, norberen burua jantzi eta erazteko.

Sartun dira bakoitza bere txabolatxoan igarirako praka txikiak jazteko, kaleko erropak jaztera. Pototo bereala-koan zan kanpoan. Ondartza gañean etzanda, lasai atera zuan zigarrotxo bat erretzeko...

Zer patzada ederra...

Aures-aurre, itxaso urdin zabala eta bere aize meea...

-Zenbat gari erein zitekean, a dana lurra b'litz...?

Ustegabeen erre ebazan sei zigarro...Orduantxe kon-
turatu Oto ez zala oraindik bere txabolatik urten... Ger-
turatu zan txabolara eta atean kox-kox jo eban;

- Zer dok, Oto, hainbeste denbora or barruan irauteko?

Txabola zokotik Oto'ren berba apal indargea, il-
zorian dagoaren itza:

-Emen nago lurrean kuskurturik, nere burua zuzendu eziñik...!

-Zelan gertatu zak...?

-Urak kuskurtu mau oial berri baten antzera.

-Gaizki al dago?

-Bai. Atera nauk emendik lenbailen!

Bultzara bategaz eragin eban Pototo'k atea... An
egoan Oto baztarrean, bil-bil eginda pelota baten antzera,
okotzakin belaunak jotzen ebazala...

-Bañan...zer dok?!

-Jakín ez! Ezin dot neure bururik zuzendu...!Zain
guztiak bilduta dodaz, urak eraginda edo...!

Tximistak artuta bezala, jo dau erriko hospitalera, sen-
dagile-billa.

-Jauna, nere lagun bat daukat larri ondartzako txabo-
la batean...Tripetako operazioren bat izango dau, bear
ba'da...

-Anbulantzia bat bilatzera noia... Bitartean kirofanoa
prestatuko dogu...

Laister ziran sendagillearen morroiak Oto'ren txabo-
lan. Zerraldo batena kontuz imiñi, automobilean sartun
eta badoiaz kaleetan zear txistuka, martxa guztian hospi-
taleraño. Gauza guztiak prest, gaxoaren zai. Sartu dabe
kirofanoan...

Kirofano-aurreko gelan, Potot batetik bestera, jira ta
bira, larri ebillen, kaiolan sartundako leoiaren antzera...
Ara nun sendagillea begietatik tximistak dariola:

-Nork ekarri dau gizon au?

-Neuk, jauna.

-Zergaitik!!!???

-Gaizki egon da...

-Gaizki!!!???

-Bai, jauna...okertuta...zutitu eziñik...

-Okertuta? Zuzenduko zan kantzontzilloko botoia alkan-
doraren lehengo zuloan sartun ez ba'lu. Fuera! Kanpora!

MOTORISTA ARRO

Arropuztuta ebilen Oto. Pototo'ren inbirian berak be
motor indartsu bat erosi eban... Eta motoak ebazan paro-
lak!? Arrek bai parol argitsuak...! Gau-zulo illunean,
argi-erraiñu eguzkitsuak zirudien.

Oto'ren poza gau beltzean, kamiñoan zear, argi bizi-
bizia bere aurretik ebala...Aurrera diolal, ara bere
aurrean, bere motorraren antzeko beste bi parol...

-Ene...!Nere antzeko beste bi moto...!Erditik pasako
naz!

Pum...!!!

Bi parol arrek kamio zaar batenak ziran. Sei ilabete
hospitallean.

Anes Arrinda
Deba. 1968